

การพัฒนาต้นแบบระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอโอที

Development of a Prototype of a Smart Water Supply Control System for Households Using IoT System

ปิยะพงษ์ พรหมลักษณ์¹ ณัฐดนัย สิงห์คสิวรรณ^{1*} รัตนสุดา สุภคณีสร์¹

Piyaphong Promlak¹ Nutdadai Singkhleewon^{1*} Rattanasuda Supadanaisorn¹

¹สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประเทศไทย

Electronics Computer Technology, Science and Technology,

Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

* Corresponding Author. E-mail: mar6666@hotmail.com Tel: 0819280529

บทคัดย่อ

บทความนี้แนะนำเสนอการพัฒนาต้นแบบระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอโอที โดยต้นแบบที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถควบคุมการจ่ายน้ำผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้โดยใช้เว็บแอปพลิเคชัน "Water Automatic" ซึ่งมีความสามารถสั่งการควบคุมการจ่ายน้ำ นอกจากนี้ยังบันทึกข้อมูลประวัติการใช้น้ำและคำนวณค่าน้ำประปา ระบบทำงานโดยใช้เซนเซอร์วัดอัตราการไหลของน้ำ วัดปริมาณน้ำที่ไหลผ่านและส่งข้อมูลไปให้ไมโครคอนโทรลเลอร์ ESP32 ประมวลผลและส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปยังเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic เพื่อบันทึกข้อมูล โดยไมโครคอนโทรลเลอร์จะตรวจสอบปริมาณน้ำที่ไหลผ่านเซนเซอร์และเมื่อครบจำนวนที่กำหนดไว้ก็จะสั่งให้โซลินอยวาล์วปิดการทำงาน

โดยทดสอบการทำงานของต้นแบบระบบควบคุมนี้ที่ค่าอัตราการไหลของน้ำที่ค่าเฉลี่ย 6.33 ลิตร/นาที่ พบว่าสามารถควบคุมการเปิด-ปิดน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและการทดสอบการกำหนดค่าปริมาณน้ำพบว่ามีความคลาดเคลื่อนมากที่สุดคือร้อยละ 20 และน้อยที่สุดคือร้อยละ 2 และระบบฯ สามารถแจ้งเตือนไปยังแอปพลิเคชันไลน์ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดทั้งหมด

คำสำคัญ : ระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะ แอปพลิเคชัน Water Automatic

Abstract

This paper presents the development of a prototype of a smart water supply control system for households using IoT system. The developed prototype can control water distribution via the internet network, utilizing the web application "Water Automatic," which possesses the capability to regulate water flow. Furthermore, the system logs water usage data to establish historical records and facilitates water bill calculations. The system operates by

using a water flow sensor to measure the water flow rate. The acquired data is transmitted to the ESP32 microcontroller, which processes the data and transmitted via the internet network to the “Water Automatic” web application to record the data. The microcontroller monitors the water flow rate and, when the pre-set amount of water is reached, commands the solenoid valve to turn on or off the waterway. The microcontroller will monitor the water flow rate through the sensor, and when it reaches the predetermined amount, it will command the solenoid valve to turn off.

This prototype of the control system was tested at an average water flow rate of 6.33 liters/min. It was found that it could effectively control the water on-off and the water volume configuration test found that the maximum error was 20% while the minimum error was 2%. The system could alert the application line according to all specified conditions.

Keyword: Smart water supply control system, Water Automatic Application

1. บทนำ

ในปัจจุบัน น้ำมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรน้ำมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นอย่างมาก และจะส่งผลกระทบต่อเนื่องในระยะยาว ซึ่งมีสาเหตุหลักของปัญหามาจากการขาดความร่วมมือและขาดจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างรู้คุณค่า [1] จึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เข้ามาช่วยในการตรวจวัดหรือระบบเซนเซอร์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถวัดและควบคุมอัตโนมัติ เข้ามาช่วยในด้านการใช้น้ำ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนของการควบคุมการใช้น้ำ ดังนี้

ทวีป ตรีหะจินดาร์ตัน และคณะ [2] ได้พัฒนาอินเตอร์เน็ตกับทุกสิ่งของสวนอัจฉริยะ โดยพัฒนาระบบควบคุมการจ่ายน้ำสำหรับสวนอัจฉริยะในการจัดการดูแลสวนและสามารถเก็บข้อมูล

สภาพแวดล้อมและสามารถควบคุมการทำงานได้จากระยะไกลได้ผ่านเว็บเบราว์เซอร์ ผลวิจัยพบว่างานวิจัยนี้สามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ โดยสามารถแสดงอุณหภูมิ ความชื้น และควบคุมการจ่ายน้ำบนเว็บเบราว์เซอร์

ปวันนพัสตร์ ศรีทรงเมือง และคณะ [3] ได้พัฒนารูปแบบระบบควบคุมฟาร์มอัจฉริยะในโรงเรือนปลูกพืชโดยใช้คอมพิวเตอร์แบบฝังเป็นอุปกรณ์ควบคุม เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและสามารถควบคุมการสั่งการเปิด-ปิดน้ำผ่านทางสมาร์ตโฟนได้ จากผลการประเมินของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามี ความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

บุญธง วสุรีย์ และธานีล [4] ได้พัฒนาระบบควบคุมการให้น้ำสำหรับแพะไล่ทุ่งแบบอัตโนมัติ โดยใช้เซนเซอร์ตรวจวัดระดับน้ำในถังพักน้ำ และระบบควบคุมในการปล่อยน้ำอัตโนมัติ จากผลวิจัยพบว่า

[22]

สามารถประหยัดเวลาในการให้น้ำและได้ดีกว่าการ
เติมน้ำแบบใช้แรงงานคนร้อยละ 19.11

ภาคย์ สอนเสาวภาคย์ [5] ได้พัฒนาระบบ
ปลูกพืชไฮโดรโปนิคส์แบบอัตโนมัติ โดยควบคุมการ
ให้แสงแดดเทียม อุณหภูมิ และการให้สารละลายได้
อย่างคงที่และแม่นยำ และแสดงผลข้อมูลบนเว็บไซต์
และเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูล จากผลวิจัยพบว่า
ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถทำให้ผลผลิตดีขึ้นมากกว่า
ระบบปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบปกติ โดยมีน้ำหนัก
ของผลผลิตมากกว่าแบบปกติเฉลี่ย 26.56 กรัม แต่จะ
ใช้น้ำมากกว่าแบบปกติ ประมาณ 26.91 เปอร์เซ็นต์

ณัฐพล เหลืองสันติมิตร และคณะ [6] ได้
พัฒนาระบบควบคุมแรงดันของไหลและสามารถ
เชื่อมต่อข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านระบบเว็บแอปพลิเคชัน จากผลวิจัยพบว่าสามารถช่วยผู้ใช้งานในการ
ควบคุมระบบของไหลในท่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ผ่านระบบมือถือและผ่านระบบเว็บแอปพลิเคชัน

จักรกริชชัย บัวสมบุญธรรม และธรรป [7] ได้
พัฒนาระบบการจัดการและตรวจสอบน้ำสำหรับ
อาคารที่พักอาศัยด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อแก้ปัญหา
แรงดันน้ำไม่เพียงพอสำหรับอาคารที่มีความสูง โดย
สามารถควบคุมผ่านแอปพลิเคชัน จากผลวิจัยและ
แบบประเมินพบว่าการใช้งานของผู้ใช้ในระดับดี มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.18 และสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ซึ่งทำให้เราสามารถ
ลดปัญหาการใช้น้ำประปาของผู้พักอาศัยได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

จักรกริช เกษวิทย์ และคณะ [8] ได้พัฒนา
ระบบเปิด-ปิดน้ำด้วยโทรศัพท์มือถือ เพื่อความ

สะดวกสบายในการเปิด-ปิดน้ำจากไกล โดยใช้การส่ง
ข้อความเข้าบอร์ด sim900 จากผลวิจัยพบว่าระบบ
สามารถส่ง SMS ได้จากระยะ 100 เมตรได้และ
ประหยัดเวลาและลดการสูญเสียทรัพยากรน้ำในกรณี
ที่ลืมปิดน้ำ

ศิริดา สมอหมอบ และคณะ [9] ได้พัฒนา
ระบบปั้มน้ำอัจฉริยะ เพื่อการประหยัดพลังงาน โดย
การใช้เซนเซอร์วัดแรงดันน้ำภายในบ้านและส่งข้อมูล
ให้บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์สั่งการให้ปั้มน้ำหรือ
วาล์วไฟฟ้าทำงาน จากผลวิจัยพบว่าสามารถให้ความ
สะดวกในการที่ไม่ต้องเปิด-ปิดปั้มน้ำเองเมื่อไม่
ต้องการใช้งานและประหยัดค่าไฟฟ้าภายในบ้านได้
ซึ่งประหยัดไปได้ถึง 657.744 บาท/เดือน และยังช่วย
ยืดอายุของการทำงานของปั้มน้ำ

จากงานวิจัยที่นำเสนอพบว่ายังไม่มี
การกำหนดปริมาณน้ำผ่านเว็บแอปพลิเคชันและยังไม่มี
การคำนวณปริมาณน้ำที่ใช้ รวมถึงคำนวณค่า
น้ำประปา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาต้นแบบ
ระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอ
โอทีเพื่อที่จะควบคุมการใช้น้ำภายในบ้านหรือภายใน
สถานที่ต่างๆที่มีการใช้น้ำ เพื่อให้เกิดความสะดวกใน
การเปิด-ปิดน้ำ หรือป้องกันไม่ให้เกิดน้ำล้นออกจาก
ภาชนะที่รองน้ำที่เกิดจากการเปิดน้ำทิ้งไว้เพื่อรองน้ำ
ไว้ใช้ พัฒนาโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ ESP32 เป็น
ตัวควบคุมระบบทั้งหมด และพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน
เพื่อที่จะควบคุมการทำงานระยะไกลได้ การทำงาน
โดยการสั่งเปิด-ปิดน้ำบนเว็บแอปพลิเคชันและยัง
สามารถกำหนดปริมาณน้ำที่จะปล่อยออกมาได้และมี

การตัดการปล่อยอัตโนมัติเมื่อน้ำกำลังจะล้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานไม่ต้องกังวลว่าจะเกิดการน้ำล้นจากการหลงลืมหรือผู้ใช้งานทำกิจกรรมอย่างอื่นอยู่ที่ไม่สามารถมาปิดน้ำได้ทัน และมีการแจ้งเตือนข้อความกับรูปถ่ายไปยังแอปพลิเคชันไลน์ในโทรศัพท์ของผู้ใช้งาน เพื่อเป็นแจ้งเตือนและยืนยันกับผู้ใช้งานว่าขณะนี้ระบบเปิดหรือปิด

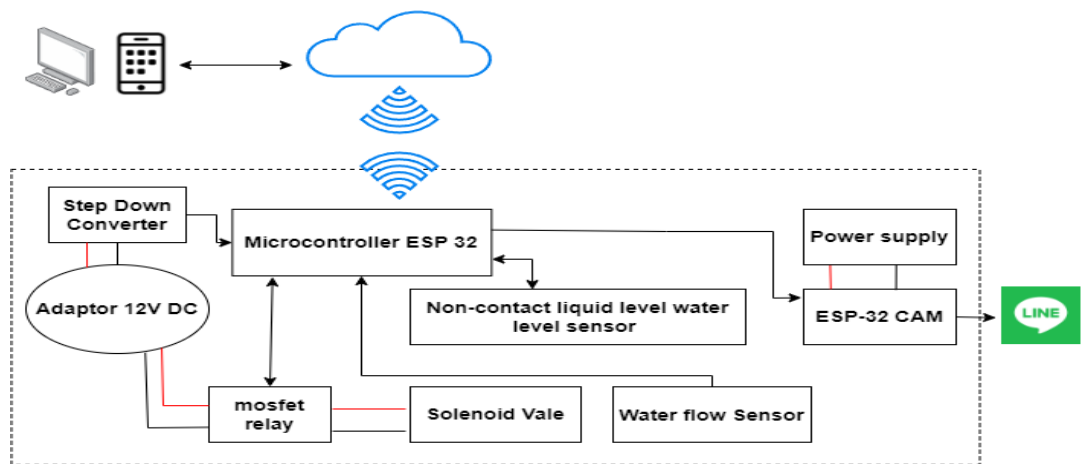
2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาต้นแบบระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอโอทีที่มีการออกแบบของวงจรระบบประกอบไปด้วย 2 ส่วนดังนี้

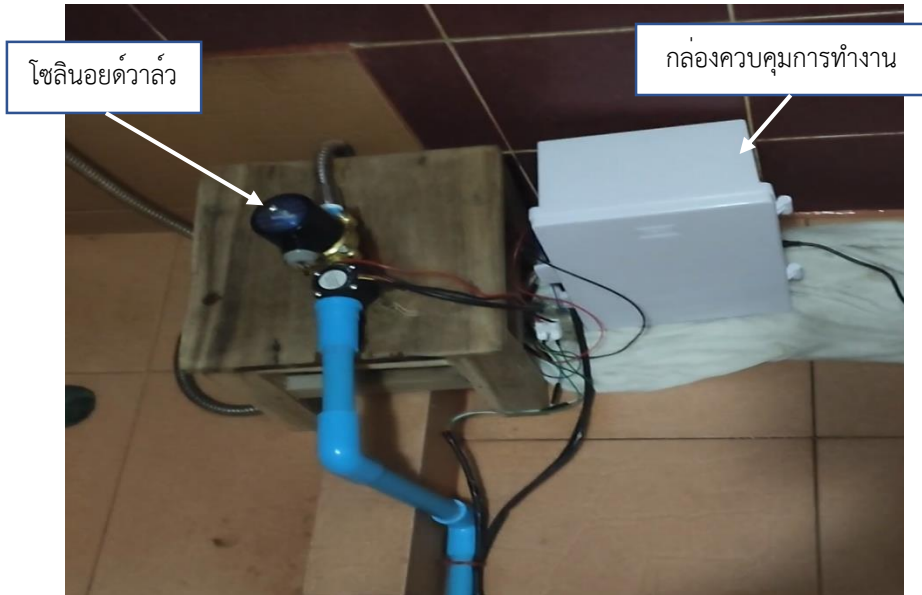
2.1. การออกแบบด้านฮาร์ดแวร์

ระบบควบคุมแสดงดังภาพที่ 1 และแผนภาพการทำงานแสดงดังภาพที่ 5 โดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ ESP32 ทำหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์อื่นๆ และทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลระหว่างเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic โดยเมื่อได้คำสั่งจาก

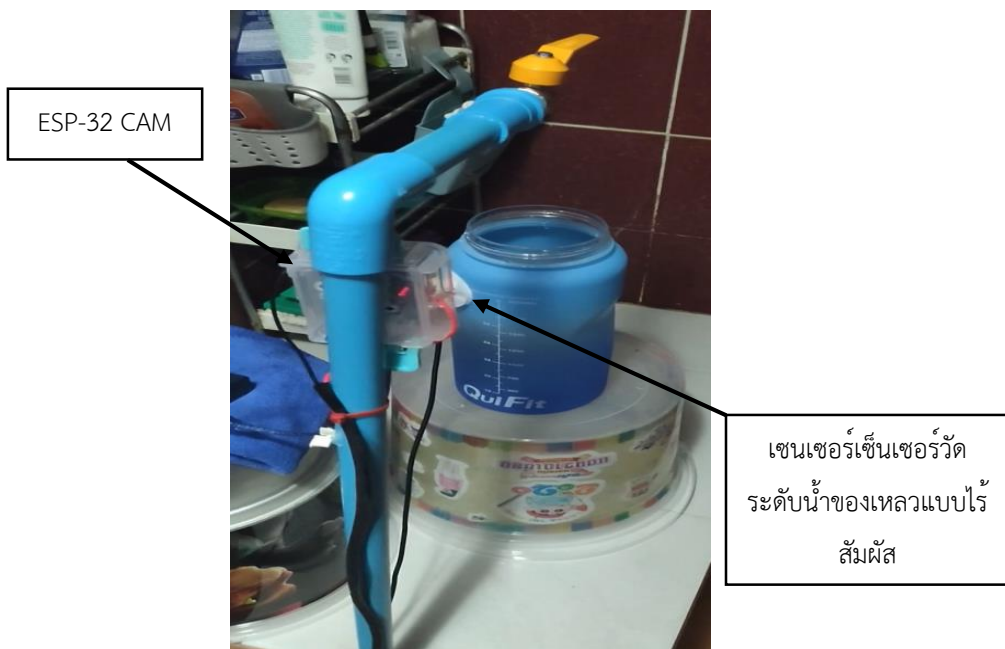
เว็บแอปพลิเคชันไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งงานไปยังโมดูลรีเลย์ให้จ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังโซลินอยด์วาล์วเพื่อปล่อยน้ำผ่านเซนเซอร์วัดอัตราการไหลของน้ำรุ่น YF-S201 (วัดอัตราการไหลของน้ำได้ 1-30 ลิตร/นาที) เพื่อวัดอัตราการไหลของน้ำและส่งข้อมูลไปคำนวณเป็นค่าปริมาณน้ำเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic และมีเซนเซอร์วัดระดับน้ำของเหลวแบบไร้สัมผัส รุ่น XKC-Y25-V (สามารถวัดระดับน้ำทะเลถึงน้ำที่ความหนา 13 มิลลิเมตรได้) ทำหน้าที่ตรวจวัดเพื่อป้องกันน้ำล้น และส่งคำสั่งกลับไปยังไมโครคอนโทรลเลอร์สั่งการตัดการจ่ายน้ำ นอกจากนี้ยังมีเซนเซอร์ ESP32-CAM ถ่ายรูปเพื่อเป็นการยืนยันการทำงานของระบบจ่ายน้ำอัตโนมัติ ณ ขณะนั้นว่าเปิดหรือปิดการใช้งานพร้อมส่งข้อความไปยังแอปพลิเคชันไลน์ นอกจากนั้นยังติดตั้งปุ่มกดเปิด-ปิดไว้ภายในกล่องควบคุมเพื่อป้องกันในกรณีที่ระบบเปิด-ปิดไม่ตอบสนองการทำงาน อุปกรณ์แสดงดังภาพที่ 2-4

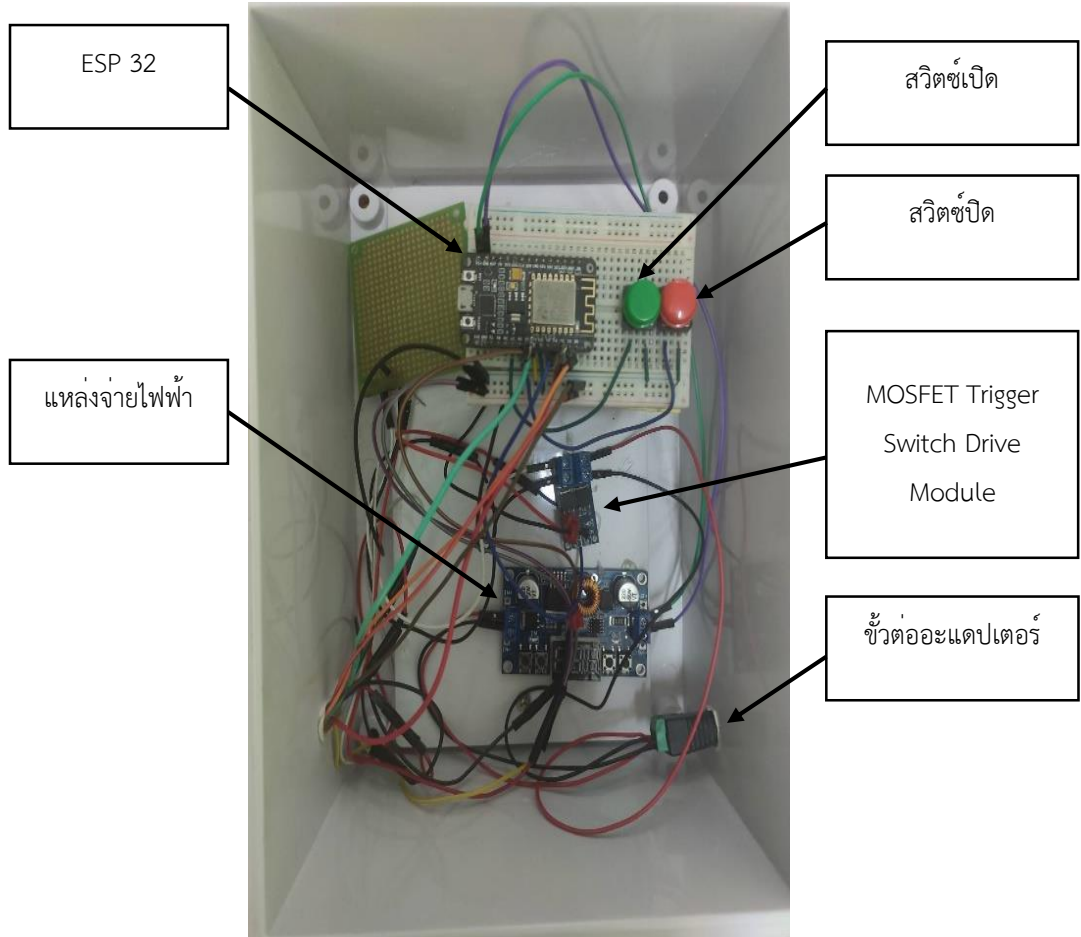
ภาพที่ 1 บล็อกไดอะแกรมระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านผ่านระบบไอโอที

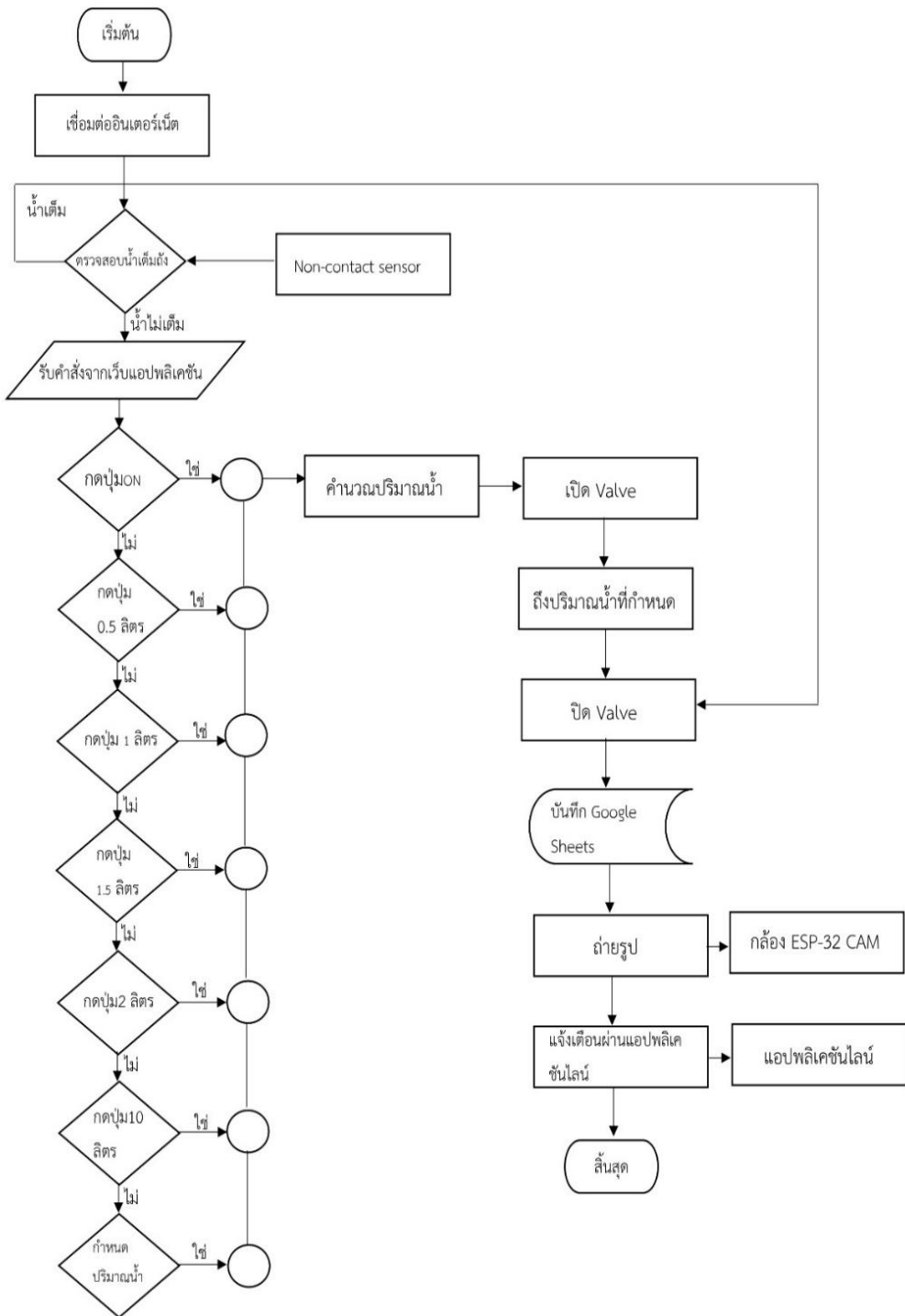
ภาพที่ 2 กล่องควบคุมระบบการจ่ายน้ำและโซลินอยด์วาล์ว

ภาพที่ 3 การติดตั้งและใช้งานจริง

ภาพที่ 4 การวางอุปกรณ์ในกล่องควบคุมการทำงาน

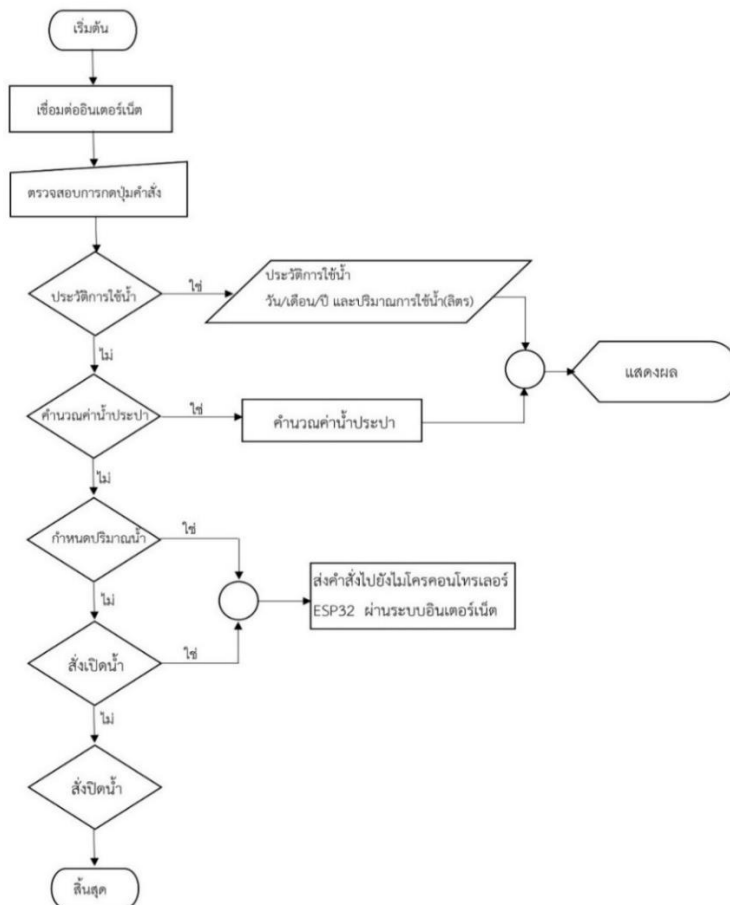
ภาพที่ 5 แผนภาพการทำงานของโปรแกรมควบคุมบนไมโครคอนโทรลเลอร์

2.2 การออกแบบด้านซอฟต์แวร์

2.2.1 การออกแบบเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic

ใช้สำหรับการเปิด-ปิดน้ำและแสดงค่าปริมาณของการใช้น้ำ ประวัติการใช้น้ำย้อนหลัง กำหนดค่าปริมาณน้ำที่ต้องการ และคำนวณค่าน้ำประปา โดยมีแผนภาพการทำงานแสดงดังภาพที่ 6 เว็บแอปพลิเคชันพัฒนาโดยใช้ภาษา HTML,

CSS, JavaScript เริ่มจากเขียนโค้ดใน Visual Studio Code เพื่อออกแบบหน้าตาและคำสั่งต่างๆ เมื่อเสร็จแล้วจึงนำโค้ดที่เสร็จแล้วมาใส่ใน Node MCU เพื่อส่งข้อมูลไปยังเครื่องเซิร์ฟเวอร์ ส่วนในทางด้านของฐานข้อมูลนั้นเก็บไว้ใน Google Sheets แล้วใช้ Google App Script ในการนำข้อมูลจาก Google Sheets มาแสดงเป็นตาราง

ภาพที่ 6 แผนภาพการทำงานและแสดงการทำงานข้อมูลผ่านเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic

3. ผลการทดลองและอภิปรายผล

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

3.1. เว็บแอปพลิเคชัน Water Automic

ในส่วนนี้ซึ่งจะแสดงผลการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน Water Automic ซึ่งประกอบด้วย

3.1.1. หน้าหลักของเว็บแอปพลิเคชัน Water Automic ที่แสดงปุ่มกดคำสั่งการทำงานต่างๆ ดังนี้ 1) โปรแกรมคิดค่าน้ำประปา 2) ปุ่มกดประวัติการใช้น้ำ 3) ปุ่มกด ON-OFF และ 4) ปุ่มกดเลือกปริมาณน้ำที่ต้องการ (ภาพที่ 7)

3.1.2. หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่ใช้กำหนดปริมาณน้ำที่ต้องการ โดยมีตัวเลือก 1 2 3 4 และ 5 ลิตร และสามารถกำหนดได้ตามต้องการ (ภาพที่ 8)

3.1.3. หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automic ที่แสดงประวัติการใช้น้ำโดยจะแสดงตามวันที่ เวลา และปริมาณน้ำที่ใช้ไป (หน่วยลิตร) และ

โปรแกรมรวมปริมาณน้ำเพื่อแปลงเป็นหน่วยลูกบาศก์เมตรสำหรับการนำไปคำนวณเป็นค่าน้ำประปาในส่วนของหน้า “โปรแกรมคิดค่าน้ำประปา” แสดงดังภาพที่ 9

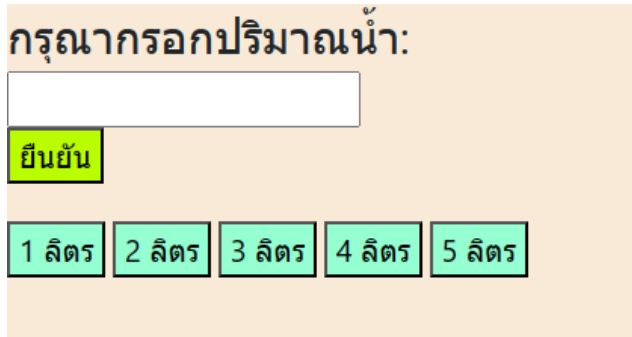
3.1.4. ส่วนของหน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automic นี้จะแสดงหน้าโปรแกรมคำนวณคิดค่าน้ำประปา โดยผู้ใช้งานสามารถกรอกข้อมูลดังภาพที่ 10 สำหรับคำนวณค่าน้ำประปา โดยใช้สมการคำนวณ คือ

$$[\text{ปริมาณน้ำที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}] + \text{ค่าบริการ} + \text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม } 7\% = \text{ค่าน้ำประปา}$$

หลังจากบันทึกข้อมูลและกดปุ่ม “คำนวณ” เว็บแอปพลิเคชัน Water Automic จะแสดงข้อมูลและค่าน้ำประปาดังภาพที่ 11

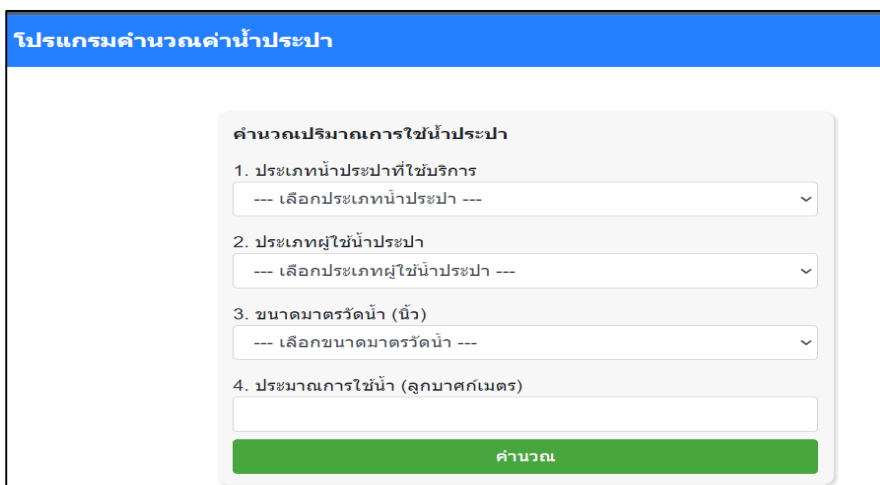
ภาพที่ 7 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automic แสดงปุ่มกดต่างๆ

ภาพที่ 8 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic แสดงการเลือกปริมาณน้ำที่ต้องการปล่อย

ภาพที่ 9 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic แสดงประวัติการใช้น้ำ

ภาพที่ 10 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic ของโปรแกรมคำนวณค่าน้ำประปาก่อนกรอกข้อมูล

ภาพที่ 11 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic ของโปรแกรมคำนวณค่าน้ำประปาหลังกรอกข้อมูล

3.2 การทดสอบการควบคุมการปล่อย ปริมาณน้ำ

ทดสอบโดยการระบุปริมาณน้ำที่บน เว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic จำนวน 5 ปริมาณ ได้แก่ 1 2 3 4 และ 5 ลิตร ทำการทดสอบที่ อัตราไหลของน้ำเฉลี่ย 6.33 ลิตร/นาที โดยการปล่อย น้ำลงไปวัดปริมาณในบีกเกอร์ขนาด 5 ลิตร

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวัดปริมาณ น้ำที่ถูกปล่อยออกมาโดยการกำหนดจากเว็บ แอปพลิเคชัน Water Automatic พบว่าที่ปริมาณน้ำ 1 ลิตรมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 20 และที่ปริมาณ น้ำ 5 ลิตรมีค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 2

ตารางที่ 1 ผลการวัดปริมาณน้ำที่ถูกปล่อยจริง

ปริมาณ น้ำ(ลิตร)	จำนวนครั้งที่ทดสอบ					ค่าเฉลี่ย	ค่าความคลาดเคลื่อน
	1	2	3	4	5		
1	1.2	1.3	1.2	1.1	1.2	1.2	20%
2	2.3	2.2	2.2	2.2	2.1	2.2	10%
3	3.2	3.2	3.3	3.2	3.2	3.2	6.6%
4	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	2.5%
5	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	2%

3.3. การทดสอบระบบแจ้งเตือนการจ่ายน้ำและแจ้งข้อมูลการใช้งานน้ำทางแอปพลิเคชัน

ทดสอบโดยทำตามข้อกำหนดการแจ้งเตือนของระบบจ่ายน้ำอัตโนมัติ ที่มีอยู่ในเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic ทุกคำสั่งทำงานประกอบด้วย

1) เมื่อกดสวิตช์เปิด หรือมีคำสั่งให้เปิดน้ำ เช่น ระบุปริมาณที่ต้องหรือเลือกปริมาณที่ต้องผ่านเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic จะมีข้อความ “ระบบเปิดน้ำแล้วครับ” และถ่ายรูปส่งไปยังแอปพลิเคชันไลน์

2) เมื่อกดสวิตช์ปิด หรือ มีคำสั่งให้ปิดน้ำ เช่น ปริมาณน้ำถึงระดับที่ถูกกำหนดไว้ จะมี

ข้อความ “ระบบปิดน้ำแล้วครับ” และ ถ่ายรูปส่งไปยังแอปพลิเคชันไลน์

3) เมื่อเซนเซอร์วัดระดับของเหลวแบบไร้สัมผัส ตรวจพบน้ำ ในกรณีที่เปิดน้ำทิ้งไว้จนถึงจุดที่ใกล้จะล้นภาชนะ จะมีข้อความ “ระบบปิดน้ำแล้วครับ” และ “น้ำเต็มแล้วครับ” และถ่ายรูปส่งไปยังแอปพลิเคชันไลน์

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบระบบแจ้งเตือนและแจ้งข้อมูลการใช้งานน้ำทางแอปพลิเคชันไลน์พบว่าสามารถทำการแจ้งเตือนได้อย่างถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ทั้งหมด

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบระบบแจ้งเตือนการจ่ายน้ำและแจ้งข้อมูลการใช้งานน้ำทางแอปพลิเคชันไลน์

การแจ้งเตือนของระบบจ่ายน้ำ	คำสั่งการแจ้งเตือนของระบบจ่ายน้ำ			
	ระบบเปิดน้ำแล้วครับ	ระบบปิดน้ำแล้วครับ	น้ำเต็มแล้วครับ	ถ่ายภาพแล้วส่ง
กดสวิตช์เปิด	✓	✗	✗	✓
กดสวิตช์ปิด	✗	✓	✗	✓
กดปุ่ม ON บนเว็บ	✓	✗	✗	✓
กดปุ่ม OFF บนเว็บ	✗	✓	✗	✓
กดยืนยันเมื่อเลือกปริมาณที่ต้องการ	✓	✗	✗	✓
เมื่อน้ำถึงระดับที่ต้องการ	✗	✓	✗	✓
กดปุ่ม 1 ลิตร	✓	✗	✗	✓
เมื่อระดับถึง 1 ลิตร	✗	✓	✗	✓
กดปุ่ม 2 ลิตร	✓	✗	✗	✓
เมื่อระดับถึง 2 ลิตร	✗	✓	✗	✓
กดปุ่ม 3 ลิตร	✓	✗	✗	✓
เมื่อระดับถึง 3 ลิตร	✗	✓	✗	✓

กดปุ่ม 4 ลิตร	✓	✗	✗	✓
เมื่อระดับถึง 4 ลิตร	✗	✓	✗	✓
กดปุ่ม 5 ลิตร	✓	✗	✗	✓
เมื่อระดับถึง 5 ลิตร	✗	✓	✗	✓
Non-contact ตรวจพบน้ำ	✗	✓	✓	✓

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ คือ มีการส่งข้อมูล เครื่องหมาย ✗ ไม่มีการส่งข้อมูล

อภิปรายผล

ต้นแบบระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอโอทีที่สามารถกำหนดปริมาณน้ำได้อย่างอิสระจากเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic โดยจะมีการแจ้งเตือนและส่งภาพถ่ายผ่านแอปพลิเคชันไลน์เมื่อมีการเปิด-ปิดก๊อกน้ำ และเมื่อน้ำถึงปริมาณที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีเซนเซอร์วัดระดับของเหลวแบบไร้สัมผัสเพื่อตรวจสอบและสั่งปิดก๊อกน้ำอัตโนมัติเมื่อน้ำเต็มก่อนถึงปริมาณน้ำที่ตั้งไว้ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ ทวีป ตรีหะจินดารัตน์ และคณะ [2] ที่สามารถควบคุมการจ่ายน้ำบนเว็บเบราว์เซอร์ สามารถแสดงอุณหภูมิและความชื้นได้แต่ไม่มีการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์และไม่มีเซนเซอร์ตรวจวัดน้ำเต็มถัง และแตกต่างจากงานวิจัยของ ปวันนพัสตร์ ศรีทรงเมือง และคณะ [3] ที่เน้นการควบคุมสั่งการเปิด-ปิดการให้น้ำผ่านทางแต่ไม่มีการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์และไม่มีเซนเซอร์ตรวจวัดน้ำเต็มถัง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญธง วสุริย์ และธานีล ม่วงพูล. [4] ที่ใช้เซนเซอร์ตรวจวัดระดับน้ำในถังพักน้ำร่วมกับระบบควบคุมในการปล่อยน้ำอัตโนมัติเท่านั้นแต่ไม่มีการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ภาคย์ สธนเสาวภาคย์ [5] ที่มีระบบควบคุมการปล่อยน้ำอัตโนมัติสำหรับปลูกผักไฮโดรโปนิคส์และใช้เซนเซอร์วัดอัตราไหลของน้ำในการวัดปริมาณน้ำและวัดอัตราไหลของน้ำ แต่ไม่มีการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์ และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ จักรกริชชัย บัวสมบุญรณ์ และธรรบ อักษร [7] ที่มีการใช้เซนเซอร์การไหลของกระแสไฟฟ้าในการตรวจสอบปริมาณน้ำที่ไหลผ่านปั้มน้ำก่อนที่จะส่งน้ำขึ้นไปยังแหล่งกักเก็บน้ำและสามารถควบคุมระบบปั้มน้ำผ่านแอปพลิเคชัน แต่ก็ไม่มีการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์

4. สรุปและข้อเสนอแนะ

ต้นแบบระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัจฉริยะในบ้านด้วยระบบไอโอทีที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ 1) ระบบควบคุม โดยมีไมโครคอนโทรเลอร์ ESP32 ทำหน้าที่รับคำสั่งจากเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic เพื่อประมวลผลเป็นปริมาณน้ำที่ต้องการจากนั้นจึงสั่งการไปยังโซลินอยด์วาล์วเพื่อปล่อยน้ำและรับข้อมูลจากเซนเซอร์วัดอัตราการไหลของน้ำเพื่อประมวลผลและบันทึกข้อมูลแล้วส่งไปยังเว็บแอปพลิเคชัน Water Automatic ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2) เว็บแอปพลิเคชัน Water Automic ซึ่งใช้สำหรับการควบคุมเปิด-ปิดหรือการจ่ายปริมาณน้ำ แสดงประวัติการใช้น้ำและสามารถคำนวณค่าน้ำประปาได้อย่างถูกต้อง

ผลการทดสอบการควบคุมปริมาณน้ำพบว่า จะมีค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ปริมาณน้ำ 1 ลิตร คิดเป็นร้อยละ 20 และค่าความคลาดเคลื่อนนี้จะลดลงเมื่อมีการกำหนดปริมาณน้ำสูงขึ้น โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 2 ที่ปริมาณน้ำ 5 ลิตร แต่เมื่อคิดเป็นค่าความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์จะพบว่าที่ปริมาณน้ำแต่ละระดับจะมีค่าอยู่ระหว่าง 100 – 200 มิลลิลิตรเท่านั้น สาเหตุที่มีความคลาดเคลื่อนนั้นเนื่องจากน้ำที่ทดสอบมีอัตราการไหลไม่สม่ำเสมอซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมปัจจัยนี้ได้ ประกอบกับสมการที่ใช้มีลักษณะเป็นการนำค่าอัตราการไหลมาคำนวณเป็นเวลาการปล่อยน้ำซึ่งอาจมีความไวไม่มากพอจึงทำให้ปริมาณน้ำที่จ่ายมีค่าความคลาดเคลื่อนสูงและมีการแกว่งเตือนตามเงื่อนไขที่กำหนดได้โดยไม่ผิดพลาด

ข้อเสนอแนะ

ควรปรับสมการคำนวณปริมาณน้ำให้มีความสัมพันธ์กับอัตราการไหลของน้ำแบบเวลาจริง เนื่องจากค่าอัตราการไหลของน้ำแต่ละพื้นที่ไม่เท่ากัน ซึ่งจะทำให้ปริมาณน้ำที่จ่ายมีค่าความคลาดเคลื่อนสูงได้

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสาขาวิชาเทคโนโลยีอัจฉริยะ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราช

ภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่สนับสนุนสถานที่และอุปกรณ์ในการทำวิจัย

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] งานน้ำสู่สุข กองระบบจำหน่าย การประปาส่วนภูมิภาคเขต ๑. โครงการส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ. [อินเทอร์เน็ต]. เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2566. จาก <https://rdi.pwa.co.th/images/team/dsm/Water-saving-device/Water-saving-device-P1-1.pdf>
- [2] ทวีป ตริหะจินดารัตน์, ทศพร บันจาด และปวรวิทย์ คชรินทร์. อินเทอร์เน็ตกับทุกสิ่งของสวนอัจฉริยะ. [ปริญญาานิพนธ์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2559.
- [3] ปวันนพัสตร์ ศรีทรงเมือง, ชาญณรงค์ ศรีทรงเมือง, สุมนา บุชบก และคณะ. การพัฒนารูปแบบระบบควบคุมฟาร์มอัจฉริยะในโรงเรือนปลูกพืชโดยใช้คอมพิวเตอร์แบบฝัง. [ปริญญาานิพนธ์]. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุวรรณภูมิ; 2563.
- [4] บุญธง วสุริย์ และธานิล ม่วงพูล. ระบบควบคุมการให้น้ำสำหรับแพะไล่ทุ่งแบบอัตโนมัติ. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม. 2561; 5(2): 155-156.
- [5] ภาคย์ สธนเสาวภาคย์. การวิจัยและพัฒนา ระบบปลูกพืชไฮโดรโปนิคส์แบบอัตโนมัติ. [ปริญญาานิพนธ์]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; 2562

- [6] ณัฐพล เหลืองสันติมิตร, นันทกฤษณ์ ยอดพิจิตร และจุฑามาศ ชุมลักษ์ณ. การพัฒนาระบบของไหลในท่อเพื่อการบริหารและเชื่อมต่อข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งและอุปกรณ์ฝังตัว. Thammasat Engineering Journal. 2019; 5(2): 8-9.
- [7] จักรกริชชัย บัวสมบูรณ์ และธงรบ อักษร. ระบบการจัดการและตรวจสอบน้ำสำหรับที่พักอาศัยด้วยอุปกรณ์เคลื่อน. Journal of Science and Technology Phetchabun Rajabhat University. 2021; 58-59.
- [8] จักรกริช เกษวิทย์, ภูริเดช เขยโพธิ์, นิธิศ ปิ่นทอง และคณะ. ระบบเปิด-ปิดน้ำด้วยโทรศัพท์มือถือ. [ปริญญาานิพนธ์]. สมุทรปราการ: โรงเรียนอิเล็กทรอนิกส์ กองวิทยากร กรมอิเล็กทรอนิกส์ทหารเรือ; 2560
- [9] ศิรดา สมอหมอบ, กชกร พิมพาหุ และอิสะ มาสิงห์. ระบบปั้มน้ำอัจฉริยะ. [ปริญญาานิพนธ์]. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี; 2557

